

Recuperem el Camí del Castell de Pegà

Bonansa, Diumenge, 11 de Juny de 2023

Programa

- 7 h. Sortida des de Lleida (Camp d'Esports)
- 9 h. Esmorzar al Bar de Bonansa
- 10 h. Sortida des del Pla de Navarcué (popularment conegut com el Pllano, indicat a la carretera com Alto de Bonansa)
- 11 h. Marcatge del camí
- 12.30 h. Arribada al cim de Pegà
- 14:30 h. Dinar popular a les Piscines del Bonansa
- 17 h. Visita casa natal Joaquim Maurin Julià (fundador del POUM)
- 18 h. Tornada

Inscripcions

- Preu: 7 € per persona (inclou el dinar, però no el viatge).
- Fer transferència al compte corrent, posant com a concepte Nom i Cognoms. (Fins 5 juny).
- ES28 2085 2313 7103 3005 3287**. Asociación vecinos l'Urmo de Bonansa.
- Cal dur esmorzar, eines per desbrossar el camí i ganes de compartir

BONANSA
bibiles | buira | cirés | espollá | gabarret | la torre

Presentació

El Castell de Pegà és una antiga fortalesa en runes, situada en un cim de 1767 m. al bosc del mateix nom, fent boga amb els municipis de Bonansa, Calvera i Els Paüls. Segons l'historiador Manuel Iglesias, té un origen tardo-romà, i va ser la seu del *pagus Ripacurciensis*, centre administratiu del comtat de Ribagorça, actuant com a lloc de control territorial i recaptació d'impostos. L'autor deriva el nom d'aquesta unitat administrativa o *pago*, i comenta l'etimologia popular que el vincula a lloc per *pagar* (impostos) o *pegar* (presó), malgrat que la interpretació actual vincula el topònim a la *pega* -resina- del bosc proper.

Esmentat a la primera meitat del segle XI a la Col·lecció Diplomàtica d'Ovarra "camp de terra in Pecare" (d. 134), un document del 1577 diu que s'hi va refugiar el comte Bernat de Ribagorça (segle X) per combatre els musulmans, essent abandonat i destruït quan la frontera entre el món cristià i el musulmà es traslladà vers el sud. Aquest document afirma l'origen romà i afirma que al segle XVI gairebé no quedava res del castell. Segons la tradició oral, les seves pedres van servir per bastir les dues cases més importants de Bonansa (Casa Navarri) i Alins (Casa Espanyol). També existeix una llegenda que parla d'un antic tresor ocult al Castell, que es pot albirar amb la primera llum del sol del solstici d'estiu, així com històries de bruixes i encantàries.

El lloc es torna a esmentar en una *Escritura pública de Bogonación y Amojonación de los terminos de Las Paúles y Bonansa* de 1757: "La Villa de Las Paules y Lugar de Bonansa respectivamente empiezan a dividirse y boguearse en la otra *Partida de Pegá* a la buega antigua en que se dividen los términos del Lugar de Calbera [en el] *castillo de Pegá*". En aquella data s'hi van congreguar els consells de Bonansa i Alins en presència d'un notari, per dirimir una disputa pels límits de terme, començant a marcar les 27 bogues o creuetes entre Pegà i Sant Salvador. Després de la guerra civil, el 1944, un nombrós grup de maquis es va refugiar al Clot de Pegà fugint de la Guàrdia Civil.

A banda de l'interès històric, el lloc té també un interès paisatgístic, doncs s'hi poden divisar la major part dels cims del Pirineu i en el seu entorn hi viu el gall fer. Aiximateix, al tenir en compte que Bonansa és el poble nadiu de Joaquim Maurin, fundador del POUM, la casa natal del qual podem visitar a la tarda.

Amb motiu de la publicació del llibre *Bonansa. Historia breve*, de Manuel Iglesias, l'Associació l'Urmo, l'Ajuntament de Bonansa, juntament amb el Centre Excursionista de Lleida, es proposa recuperar el camí de Pegà, que els darrers anys s'ha anat perdent degut al creixement de la vegetació. Us convidem doncs a un dia de convivència entre natura i història.